

Opettajien Lions Quest -koulutus tehoaa maailmanlaajuisesti

Yhdeksässä maassa toteutettu arviointitutkimus Lions Quest Evaluation Project osoitti Lions Quest -koulutuksen parantavan huomattavasti opettajien vuorovaikutustaitoja. Erilaiset opetuskulttuurit eivät vaikuttaneet tulokseen. Yhdelläkin opettajalla voi olla suuri merkitys oppilaiden elämään.

Lions Clubs International -säätiön rahoittamalla tutkimuksella varmistettiin, että opettajille ja muille kasvattajille suunnattu Lions Quest -koulutus on toimiva ennen kuin tutkitaan oppilaita.

Tutkimusryhmän aiemmat tutkimukset antoivat jo samansuuntaista tietoa, mutta viimeisin, laaja tutkimus, on tärkein. Se julkaistaan kansainvälisissä tiedejulkaisuissa.

Monipuolisella Lions Quest -ohjelmalla pyritään nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin: vuorovaikutustaidot ovat tärkeässä roolissa.

Miksi vuorovaikutustaitoja tarvitaan tulevaisuudessa?

Vuorovaikutus- ja tunnetaitoja vaaditaan erityisesti tulevaisuuden työelämässä. Työtä tehdään tiimeissä, harvoin yksin, kertoo tutkimuksen vetäjä, tohtori **Markus Talvio** Helsingin yliopistosta.

Vuorovaikutustaitojen koulutuksen merkitys on olennainen tulevaisuuden työntekijöille. Maailmassa koko työnteon sisältö ja toteutus muuttuu ja on jo muuttunut digitalisaation myötä, Talvio jatkaa. Ilman opettajien opetusmetodien syvällistä kehittämistä työmarkkinat eivät saa työntekijöitä, jotka pystyvät toimimaan kehityksen vaatimalla tasolla. Vuorovaikutustaitojen hallitseminen parantaa samalla ihmisten hyvinvointia ja siten myös oppimista.

Tutkimuksen tieteellinen johtaja, kasvatustieteiden professori **Kirsti Lonka** Helsingin yliopistosta, katsoo Lions Quest -koulutuksen toimineen edelläkävijänä vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kouluttajana. Nämä taidot kuuluvat nykyään Suomen opetussuunnitelmaan yhtenä seitsemästä tärkeästä opetettavasta osa-alueesta.

Monipuolinen Lions Quest Suomessa yli 25 vuotta

Lions Quest aloitettiin yli 25 vuotta sitten tavoitteena päihteiden ja huumeiden käytön ennaltaehkäisy. Tavoitteet ovat laajentuneet vuorovaikutustaitoihin ja muihin oppimista ja hyvinvointia edistäviin taitoihin. Ongelmien ennaltaehkäisy koskee kokonaisvaltaisesti ihmistä ”terve sielu terveessä ruumiissa” -pohjalta.

Koulumaailman lisäksi Lions Quest -ohjelma tarjoaa koulutusta mm. liikuntaseurojen valmentajille ja muissa vapaa-ajan harrastuksissa toimiville aikuisille. He kohtaavat työssään erilaisista taustoista tulevia lapsia ja nuoria.

Oppiminen ja vuorovaikutustaidot liittyvät toisiinsa

Opettajan tulee nykyään olla pätevä paitsi tiedollisesti myös taitava sosiaalisesti. Aikaisemmin ei juuri ollut tietoa opettajien vuorovaikutustaitojen oppimisen eroista. Tutkimus todensi opettajien

oppivan vuorovaikutustaitoja pääsääntöisesti kahden päivän Lions Quest -työpajoissa eri maissa muokattuina paikallisiin opetusohjelmiin sopiviksi, vaikka itse metodi on peräisin Yhdysvalloista.

Talvion mukaan tämän vuosisadan/ vuosituhannen vaatimukset sekä sosiaaliset että tunnetaidot näyttävät liittyvän toisiinsa.

Talvio toteaa oppimisen tapahtuvan vuorovaikutuksessa, siksi taitojen kehittäminen automaattisesti lisää oppimista. Ja kun oppilas kehittyy, hän ottaa lisää vastuuta oppimisestaan: kysyy jos ei tiedä, toimii tiimissä, osaa kuunnella ja kykenee ilmaisemaan itseään. Ryhmässä toimiminen helpottuu taitojen myötä. Yksin opitaan enää vähän.

Vuorovaikutus- ja tunnetaidot ovat nykyisen oppimispsykologian mukaan yhteydessä oppimiseen. Hyvinvoivan ihmisen katsotaan voivan oppia entistä paremmin.

– Siihen liittyy oman elämän tavoitteiden asettaminen, autonomia, omien vahvuuksien ja heikkouksien tunnistaminen. Hyvinvoiva hakeutuu porukkaan, osaksi ketjua.

Tunnejumeista irti

Tunnetaitoja tarvitaan, jotta ihminen pystyy käsittelemään työn onnistumisen esteeksi nousevia tunteita. Tunnesäätely on tärkeää, jottei tunteeseen jumitu. Kun nuori oppii johtamaan itseään paremmin, hän pystyy ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Itsellä on avaimet siihen, miten voi oppia ja kehittää itseään. Se lisää hyvinvointia, Talvio selventää.

Massiivinen tutkimus

Opettajien oppimisen tutkiminen on vielä harvinaista. Tässä tutkimuksessa siinä onnistuttiin. Suomalaisten toteuttama tutkimus toteutettiin yhdeksässä OECD maassa: Argentiinasta Japaniin, Suomesta Australiaan.

Tutkimukseen osallistui yli 2000 opettajaa, joista puolet kävi Lions Quest -koulutuksen. Opettajat vastasivat tutkimuksen kysymyksiin ennen ja jälkeen koulutuksen. Muut kuuluivat vertailuryhmään, joka ei osallistunut koulutukseen.

Ainutlaatuinen näyttö

Talvio pitää tutkimusta ainutlaatuisena, sillä harvoin saman ohjelman toimivuutta eri maissa on kyetty selvittämään. Nyt pystyttiin toistamaan tutkimus ennen ja jälkeen koulutuksen. Muuten muutosta ei olisi pystytty tarkastelemaan. Tutkimustulokset antoivat yllättävän selkeän näytön koulutuksen hyödystä. Niihin ei vaikuttanut osallistuneiden opettajien kulttuuristausta.

Vain yhdessä maassa muutosta ei havaittu. Siihen lienee positiivinen syy: keskimääräistä useampi osallistujista oli jo aiemmin käynyt Lions Quest -kurssin.

Talvio sai siis tieteellistä näyttöä opettajien Lions Quest -koulutuksen toimivuudesta. Lions Quest -koulutukseen liittyy samantyyppisiä elementtejä kuin Gordonin menetelmään, johon Markus Talvio on erikoistunut kansainvälisesti ja josta hän teki väitöskirjansa. Hän tutki Lions Quest -koulutuksen vaikuttavuutta ensin Suomessa, sitten tutkimus laajennettiin neljään ja nyt peräti yhdeksään maahan.

Toimii riippumatta oppimiskäsityksestä

– Opettaja siis hyötty Lions Quest -koulutuksesta maasta riippumatta. Tulokset osoittivat myös ohjelman onnistuneen niveltymään maakohtaisesti koulujen sisältöön, Talvio toteaa.

Koulutus tehoaa oppimiskäsityksestä ja arvopohjasta riippumatta: olipa opetus autoritääristä tiedon kumoamista oppilaiden päähän tai vaikka Suomen malliin oppilaskeskeistä opiskelua.

Tieteellisesti osoitettu teho

Kirsti Lonka tiivistää Lions Quest -tutkimuksen tieteellisesti todistavan opettajien hyötyvän koulutuksesta. Menetelmän osoitettiin toimivan suhteellisen samalla tavalla kulttuurista riippumatta. Helsingin yliopisto valvoo tutkimuksen tieteellistä ja eettistä luotettavuutta.

–Nykyisen tietosuojan mukaan ketään ihmistä ei voi tutkia hänen tietämättään ja tutkittava voi keskeyttää osallistumisensa milloin vain syytä ilmoittamatta. Näin ei kaikissa markkinoiden ”tutkimuksissa” toimita, Lonka havainnollistaa tutkimusetiikkaa.

– Tutkimus ei ole perinteinen tutkimusprojekti. Se on rahoitettu Lions Clubs International -säätiön tuella, Helsingin yliopisto on mukana yhteistyökumppanina, Lonka selventää.

Opettajien oppimisen tutkiminen uutta

Erityiseksi Lions Quest -tutkimuksen tekee opettajien oppimisen tutkiminen oppilaiden sijasta. Se onkin uusi, kehittyvä tutkimusala.

Tässä tutkimuksessa haluttiin ensin varmistaa, että Lions Quest -koulutus on toimiva ennen kuin tutkitaan oppilaita. Oppilaiden tutkiminen on muutenkin siinä mielessä hankalaa, että oppilaat imevät kaiken aikaa virikkeitä ympäristöstään. Ei ole siis itsestään selvää, että oppimisen muutos aina johtuisi juuri Lions Quest -ohjelmasta.

– Tutkimus osoitti huomattavan muutoksen opettajien vuorovaikutustaidoissa. Se voi vaikuttaa kunkin maan oppilaiden elämään. Yhdelläkin opettajalla voi olla suuri merkitys, Lonka hahmottaa. Uusissa opetussuunnitelmissa opettajien ja oppilaiden pitäisi olla vuorovaikutteisia.

–Opettajien on tärkeää oivaltaa elinikäisen oppimisen idea! Aikuinen voi luulla omaavansa aikuisena valmiudet, mutta vuorovaikutustaitoja on opeteltava läpi elämän. Aikuisetkaan eivät ole valmiita, Lonka painottaa.

– Näitä taitoja pitäisi oppia varhaiskasvatuksesta lähtien niin, että yläasteella jo osataan olla ihmisiksi, Lonka naurahtaa.

Seuraavaksi olisi mielenkiintoista tutkia miten opettajat käyttävät taitojaan käytännössä, Markus Talvio kaavailee. Myös Kirsti Lonka muistuttaa kertauksen merkityksestä taitojen ylläpidossa.

Teksti: Tutta Koskela